

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum per solum baptismum spiritualis propinquitas contrahatur? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

non impedit actum matrimonij, ex neutra parte. Aut inducitur extra casum necessitatis ex ignorantia; & tunc si ille ex cuius actu inducitur, diligentiam adhibuit, est eadem ratio sicut de primo. Aut ex industria, extra casum necessitatis; & tunc ille ex cuius actu inducitur, amittit ius petendi debitum, sed tamen debet reddere si petatur: quia ex culpa eius non debet aliquid incommodum alius reportare.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis spiritualis cognatio non impediatur aliquid de principalibus bonis matrimonij, tamen impedit aliquid de secundarijs bonis, quod est amicitia multiplicatio: quia spiritualis cognatio est sufficiens ratio amicitie per se. Vnde oportet, quod ad alios per matrimonium familiaritas, & amicitia queratur.

Ad secundum dicendum, quod matrimonium est perpetuum vinculum: & ideo nullum impedimentum superueniens potest ipsum dirimere. Et sic quandoque contingit quod matrimonium, & matrimonij impedimentum stant simul, non autem si impedimentum præcedit.

Ad tertium dicendum, quod in matrimonio non est tantum coniunctio corporalis, sed etiam spiritualis: & ideo propinquitas spiritus ei impedimentum præstat sine hoc quod propinquitas spiritualis transire debeat in carnalem.

Ad quartum dicendum, quod non est inconueniens quod duo contraria adiuicem contrarietur eidem, sicut magnum & paruum æquali. Et sic distantia cultus, & spiritualis cognatio matrimonij

repugnant: quia in vno est maior distantia, in altero maior propinquitas, quam matrimonium requirat. Et ideo ex vtraque parte matrimonium impeditur.

ARTIC. II.

Vtrum per solum baptismum spiritualis propinquitas contrahatur?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod per solum baptismum spiritualis propinquitas con-

232
c. 1. de co-
gnatione
Spir. li. 6.
Conc. Tri-
dent. sess.
24. de re-
form. ma-
trim. c. 2.

contrahatur. Sicut enim se habet corporalis cognatio ad corporalem generationem, ita spiritualis ad spirituales. Sed solus baptismus dicitur spiritualis generatio. Ergo per solum baptismum contrahitur spiritualis cognatio: sicut & per solam generationem carnalem, carnalis cognatio.

¶ 2 Præterea, Sicut in confirmatione imprimitur character, ita in ordine. Sed ex susceptione ordinis non sequitur spiritualis cognatio. Ergo nec ex confirmatione, & sic solum ex baptismo.

¶ 3 Præterea, Sacramenta sunt digniora sacramentalibus. Sed ex quibusdam sacramentis spiritualis cognatio non sequitur, sicut patet in extrema unctione. Ergo multo minus ex catechismo, ut quidam dicunt.

¶ 4 Præterea, Inter sacramentalia baptismi multiplicia præter catechismum numerantur*. Ergo ex catechismo non magis contrahitur spiritualis cognatio, quam ex alijs. *Tho. in 4. d. 6.*

¶ 5 Præterea, Oratio non est minus efficax ad promovendum in bonum, quam instructio siue catechisatio. Sed ex oratione non contrahitur spiritualis cognatio. Ergo nec ex catechismo.

¶ 6 Præterea, instructio quæ fit baptizatis per prædicationem, non minus valet, quam illa quæ fit non baptizatis. Sed ex prædicatione non contrahitur aliqua cognatio spiritualis. Ergo nec ex catechismo.

SED contra, 1. Cor. 4. in Christo Iesu, per Evangelium ego vos genui. Sed spiritualis generatio causat spirituales cognationem. Ergo ex prædicatione Evangelij, & instructione, fit spiritualis cognatio, non solum ex baptismo.

¶ 7 Præterea, Sicut per baptismum tollitur peccatum originale: ita per penitentiam, actuale. Ergo baptismus causat spirituales cognationem, ita penitentia.

¶ 8 Præterea, Pater nomen cognationis est. Sed baptismus est supplementum. I j per

per pœnitentiam & doctrinam, & curam pastora-
lem, & multa huiusmodi, aliquis dicitur alteri spi-
ritualis pater. Ergo ex multis alijs præter bap-
tismum & confirmationem, spiritualis cognatio con-
trahitur.

RESPONDEO dicendum, quòd circa hoc est tri-
plex opinio. Quidam enim dicit, quòd spiritualis re-
generatio sicut per septiformem Spiritus sancti gra-
tiam datur, ita per septem efficitur, incipiendo à pri-
mo pabulo salis * sacramenti, usque ad confirmatio-
nem per Episcopum factam: & per quodlibet horum
septem, spiritualis cognatio contrahitur. Sed illud
non videtur rationabile: quia cognatio carnalis non
contrahitur nisi per actum generationis completum.
Vnde etiam affinitas non contrahitur nisi facta com-
missione seminum; ex qua potest sequi generatio
carnalis. Spiritualis autem generatio non perficitur
nisi per aliquod sacramentum: vnde non videtur con-
ueniens quòd spiritualis cognatio contrahatur, nisi
per aliquod sacramentum. Et ideo alij dicunt, quòd
per tria tantum sacramenta spiritualis cognatio con-
trahatur, scilicet per catechismum, baptismum, &
confirmationem. Sed isti propriam vocem videntur
ignorare: quia catechismus non est sacramentum sed
sacramentale. Et ideo alij dicunt, quòd tantum per
duo sacramenta contrahitur, scilicet per confirmatio-
nem & baptismum: & hæc est opinio communior.

Tamen de catechismo † quidam horum dicunt, quòd
est debile impedimentum: quia impedit contrahen-
dum, sed non dirimit contractum.

Ad primum ergo dicendum, quòd duplex est est-
nalis natiuitas. Prima in vtero, in quo adhuc id quòd
natum est, est adeo debile, quòd non possit extra ex-
poni sine periculo: & huic natiuitati assimilatur re-
generatio per baptismum; in quo regeneratur aliquis
adhuc quasi fouendus intra vterum Ecclesie. Secunda
est natiuitas ex vtero, quando iam quòd natum erat,
in vtero tantum roboratum est, quòd potest sine pe-
riculo

Al. sa-
crati,

† de ca-
techismo
quid te-
nere oportet,
diffinitio
Boetii
vii.
in c. per
catechis-
mum, de
cogn. spi-
rit. lib. 6.

iculo exponi exterioribus, quæ nata sunt corrumpe-
re: & huic assimilatur confirmatio, per quam homo
roboretur, exponitur in publicum ad confessionem
nominis Christi. Et ideo congruè per verumque
horum sacramentorum contrahitur spiritualis cog-
natio.

Ad secundum dicendum, quòd per ordinis sacra-
mentum non fit alia regeneratio, sed quædam pro-
prio potestatis; & propterea mulier non suscipit or-
dinem: & sic non potest ex hoc aliquod impedimen-
tum præstari matrimonio: & ideo talis cognatio non
computatur.

Ad tertium dicendum, quòd in catechismo fit quæ-
dam professio futuri baptismi; sicut in sponsalibus,
quædam sponsio futurarum nuptiarum. Vnde sicut
in sponsalibus contrahitur quidam modus propinqui-
tatis, ita in catechismo, ad minus impediens con-
trahendum, vt quidam dicunt: non autem in sacra-
mentis alijs.

Ad quartum dicendum, quòd talis professio fidei
non fit in alijs sacramentalibus baptismi sicut in cate-
chismo. Et ideo non est similis ratio.

Et similiter dicendum Ad quintum, de oratione:
Ad sextum, de prædicatione.

Ad septimum dicendum, quòd Apostolus eos ad
idem instruxerat per modum catechismi: & sic ali-
quo modo talis instructio habebat ordinem ad spiri-
tualem generationem.

Ad octauum dicendum, quòd per sacramentum
penitentia, non contrahitur, proprie loquendo, spi-
ritualis cognatio: vnde filius sacerdotis potest con-
trahere cum illa, quam sacerdos in confessione audi-
uit: alias filius sacerdotis non inueniret in tota paro-
chia mulierem, cum qua contrahere posset. Nec ob-
stat, quòd per penitentiam tollitur peccatum actua-
le: quia hoc non est per modum generationis, sed
magis per modum sanationis. Sed tamen per peni-
tentiam contrahitur quoddam fordes inter mulierem

Al. cognationis.

confitentem & sacerdotem spirituali cognationi simile: ut tantum peccet, eam carnaliter cognoscens, ac si esset sua spiritualis filia. Et hoc ideo, quia maxima familiaritas est inter sacerdotem & confitentem: & ob hoc ista prohibitio est inducta, ut tollatur peccandi occasio.

si. 8. c. 11
12.

Ad nonum dicendum, quod pater spiritualis dicitur ad similitudinem patris carnalis. Pater autem carnalis ut Philosophus dicit in 8. Ethic. tria dat filio, esse, nutrimentum, & instructionem: & ideo spiritualis pater aliquis alicuius dicitur ratione alicuius horum trium. Tamen ex hoc, quod est spiritualis pater, non habet spiritualem cognationem, nisi conveniat cum patre, quantum ad generationem, per quam est esse. Et sic etiam potest solui octavum, quod precessit.

ARTIC. III.

Utrum cognatio spiritualis contrahatur inter suscipientem sacramentum baptismi & leuantem de sacro fonte?

233
e. 1. c. 3.
de cognatione spiritali. lib. 6.
Conc. Trident. sess. 23. de reformatione. ma. trim. c. 2.

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod cognatio spiritualis non contrahatur inter suscipientem sacramentum baptismi, & leuantem de sacro fonte. Quia in generatione carnali contrahitur propinquitas solum ex parte eius, cuius semine generatur proles: non autem ex parte eius qui filium patris suscipit. Ergo nec spiritualis cognatio contrahitur inter eum, qui suscipit de sacro fonte, & eum qui suscipitur.

c. 7. Ecclesiast. h. e. rarc. non multum a fine.
¶ ar. 2. huius q. ad 6. 8. 7.

¶ 2 Præterea, ille qui in sacro fonte leuatur, antequam a Dionysio dicitur: & ad eius officium operatur puerum instruere. Sed instructio non est sufficiens causa spiritualis cognationis, ut dictum est. Ergo nulla cognatio contrahitur inter eum & illum qui de sacro fonte leuatur.

¶ 3 Præterea, potest contingere, quod aliquis leuet aliquem de sacro fonte, antequam ipse sit baptizatus. Sed ex hoc non contrahitur aliqua spiritualis cognatio.

cognatio
pax alicui
sacro fonte
contrahatur
S E D
spera in
trera *
RESPC
ne carnal
generat
que patris
sui sacra
instrumen
suscipit de
terionam
cognatio
Ad prin
ter, ex cui
tionem ear
prietiam
ita etiam
ecclesie of
spiritualen
Ad secur
tionis deb
quam
contrahit.
Ad tertiu
est aliqu
venerum E
cipiens;
Dei, cu
quam cog
ipse est
mo per b